

P. Buzogány Árpád

Fájdalom nélkül kellene

Aki már látott semmibe hulló
angyalkönnyet, nem akarja, hogy fájjon
a hangyaszív se. Többé már sose
találjon senkit a rút, rossz szó szájon,

simogassanak inkább a szavak,
bátorítson a tekintet, erővel
tele, akkor tán minden apróság
békében élhet és békében nő fel.

Ó, hatalmas a felelősségünk,
és minden szónak nagy lehet a súlya,
tőlünk függ, hogyan ér célba, mikor:
nagy túske, vagy virágok koszorúja.

Angyalok lába alatt

Hányan gondolkodnak azon,
hogy az angyal éppen hol repül,
állunk az ablaknál s lessük,
a semmibe nézünk egyedül,

ha látni vélünk egy halvány
villanást ég tetején, látjuk,
égi utakon haladva
hol is maradtak meg a kátyúk.

Vége van februárnak!

Elkésett a reggel. Hosszú
fénynek cinegék füttyülnek.
Minden lépésünkre pára
száll, a fejünk fölött hül meg.

Folyó és kirakat csillog,
szemek s járdán egy jégdarab.
Egy játékos kutyakölyök
a reggel csendjébe harap.

A fahíd aprókat koppan
lábam alatt, mint xilofon.
Ma reggel a tél elkocog
a városból fakó lovon.

Albert-Lőrincz Márton

Rovarinvázió (IV.)

(Az arc)

Nyugodj meg, Ember!
Ne edd le arcodról a bőrt,
mint egy idétlen kukac,
mert ha egykor elpirulna kedved,
nem lenne már helye az ősz
ember-múltnak.

2019. nov. 22.

(Lopakodó álmok a Temze partján)

Én a Niagaráról nem fogok mesélni,
nem lesz fotóm, szelfim, sem belső fényképem róla,
pénztárcámat nem feszíti a Niagara-képek vatinja,
de mivel is tölthetném ki kedvemre reteszeit?
A fények kévébe fonva nem fognak alázuhanni
vizek tömlőjében csépelődve,
a pára ebihalrajként elárad, laza tejszínhab,
hanyag hályog,
szétfeslett medúza égre ráterítve.

Szemérmes kíváncsisággal bizony
megtapogatnám a távoli fátylat,
de bebugyolál, hogy álmaim védje
szegénységtől és bőségtől, és ott hagy
a sem itt, sem ott illúziójában...
álmaim ne legyenek.
Valamikor, mégiscsak, egyszer...
tépelődöm most itt a Temze partján,
Wilson és Napóleon előtt meghatódva szaporán.
Majd később, ha mégis álmodni mernék, kipróbálom
a bronz trónt,

üres és nagy, nagy és üres,
illendően törpébb leszek, mint ahogy
az angolok ábrázolják a hódítót,
alázatosan fölhangok a térbe vezető lépcsőn,
alattomosan megfogom Wilson kardját és
alattomosan Napóleon fejére ráteszem kezem,
alázatmentesen,

hogy érezzem, érzékszerveimmel is érezzem,
milyen a lopakodó álmok fényszerű zuhanása.

2019. október 15.

(Részt veszek)

„A sorsszerű feladat arra kényszeríti az embert,
hogy pillanatonként kiszaladjon a napra,
hogy lerázza önmagáról a súlyos,
túlzottan is súlyossá vált komolyságot.”

Nietzsche: A bálványok alkonya

Részt veszek a magam fonta kötél
szálainak számolgatásában, mintha
valami biztos beosztásban lennék valamelyik
párt színeiben, egy felelős hivatalnok a nemzetiben
vagy a nemzetek felettiben, egy választóköri körzetben,
bevallom, nem kerestem trillázó színeket,
mióta retinámba égett a kopottas veres,
most meg a trikolór minden lehetetlen patkánylyukon,
minden lehetetlen földtúrán,
nem rágja földi kutya, hód, hörcsög, természetangya,
vakond,

holnap is kopnak a színek a napon,
minden nap valamennyit,
már fehérnek kellene lenniük, mint a megadásnak,
a békés szándék zászlajának,
a tudatom is tiltakozik, nem csak a szemem,
persze, a tudatnak nincs szemhéja, nem csukható le,
nem olyan, mint a szemfedél, amit lecsuknak
minden színek mély magányába, a feketébe,
a fehér ellentétébe, miért legyen béke,
miért ne legyen mindig mindennek az ellentéte,
amiben komolysággal részt veszek,
a látszat ellenére, egyszer majd velem is
megesik, hogy valami olyanon is részt veszek,
amelyben már csak a testem számít,
ami már nem gondolkodik nélkülem.

2019. november 1.

Balajthy Ferenc

A parnasszus kapuja

(Karant/ének/ XXXIII.)

Alomtalan álmod telefont görget —
Hogy távolba fussanak a jószörnyek!
A létben mindig van pár szép pillanat,
Lemegy a Nap vagy feljön a pirkadat.
S vannak percek, miket újraolvasol,
Gyöngyös rózsafüzérre lelsz valahol.
Hím(ló)helyes Föld épp sebét takarja,
Gyógyítja az Úr — fogja Isten karja.
Gondolat teste a szó, mégis elszáll,
Mint, ki egy életet csak úgy elherdál.
S igekövető okos szerkentyűnk van —
Nap majd felcsipeget, ha elfáradtam!
Parnasszus kapunál tessék vigyázni,
Ajtók záródnak, jó lesz arrébb állni!

Ripityára törhet bósz, harcos pálya —
Még ha égen-földön alig volt párja.
Keresztapa nélkül csúcsra szomjazott,
Míg olajra lépett, könnyen elcsúszott.
Ma kezdődik az, minek ma lesz vége,
S pont kerül majd a mondat elejére!
Fehér lávafolyás és holt Holdrengés,
Mentés másként íratva úgyse mentés!
De, ment, teregetett, s ködbe kiáltott,
Ilyet még Isten s emberfi sem látott!
Megszülethetett bár sok ezer passzus,
Nem jó babér, oly távol a Parnasszus.
Görgetve s csörgetve mind okos teló,
Akad a talonban még egy-két meló.
Igét köss, kutyát karóhoz, és ragozz,
Szívjad magadba a lét, ne hervadozz!
Szóvirág virít, mint mezón a pipacs,
Parnasszus előtt te se lehetsz pimasz!
Mindenre orvosság az okos tablet —
Mit láttat, az mindennél fontosabb lett.
Kopogtass, vagy verd véresre a kaput,
Néhány kiválasztott mind oda bejut!
Nem görget, nem zörög, rőfög is talán,
S fene fenét esz, mégis csak rá talál!
Burokból burokba, megbecsült költő —
Bár gyémántja nyavalyának se tetsző.

Szorong a sokaság: — belül még üres —
Kérem beljebb fáradni, legyen szíves!
Parnasszus kapunál tessék vigyázni,
Ajtók záródnak, így nem jó bemászni!

Mentés másként a papíron egy pecsét,
Napkitörés, lávafolyás, s Holdrengés.
Ha nincsen más, mint eldalolni magad,
Rajtad a „senki” — örökre ott marad! —
Csúcson, tán mindétig a pocsolyában,
Minek anyád szült, az vagy valójában!
Tudni kell, előtted mindent megírtak,
S értük se örülnek, értük sem sírnak! —
Ha — maradna valaha rólunk pár sor,
Csak a Nap örül, s a teliHold gyászol.
S ezért, kik verset (s)írnak az utóknak,
Jól vigyázzanak, az ajtók csukódnak!
Parnasszus kapuját marja rőt rozsda,
Akkor is én vagyok a legjobb bodza!
Fehér fürtöm fürdetem napsugárban,
Csipkebokor, s akácos, mind utánam!
Okos Úrkütyük g(z)örgetik a Földet —
Rám kattintanak ismeretlen szörnyek.
Világ záródik, hogy ha én elmegyek, —
Tessék vigyázni, nyitom fenn az Eget!

Királytükör

(SPECULUM REGIUM)

Sokat éltem itt — s vittem a keresztet,
Ne más cipelje, mit a sors úgy adott!
Sokasodtam! Egyedül semmi vagyok,
Versemben rám találtok, ha kerestek!

Királyi intelem most minket ment meg,
S (h)ős Árpád unokái mind szabadok! —
Él az Isten, él a Nemzet — s nem halott,
Adtunk érte vért, amennyi csak kellett!

Ne fájjon már a Magyar Föld alattunk,
S királyi úton majd együtt haladjunk,
Süssön a Nap fel, a meggyötört népre!

Ki minden veszedelmet, s kínzást kiállt,
Részed, és egészed maradt Nagyvilág —
Mert kikelt a Szent Istváni-mag végre!

(An)dante isteni (szín)játék

(Karant/ének/ XXVI.)

Ha hegyre mépsz, a völgybe is tekintsél!
Gyönyörködj, miként kel fölénk a Nap!
Tudd, nem lehet nálunk más boldogabb,
Ha völgyre vágysz, figyelj az égre ismét!

Lenn, (szín)játék, ott fenn a nyútt hadak,
Gyilkos csatájuk volt mindig épp elég!
Megmenekült, agyonhajszolt nemzedék,
S győzhetetlen csillag csendben vannak!

Ha, sirámmá satnyul Földön minden dal,
Hegyen-völgyön a csend hangja is elhal,
Se Szín, se játék, mi táplálna még szívet!

Mert ez itt nem Játék, hegyen és völgyön,
Mi lesz, s jönnie kell, hát az csak jöjjön,
S jár majd közöttünk a keresztre feszített!

Parázssal megtömött

(Karant/ének/ IX.)

Távol egy vonat suhan,
kivilágítva át a tájon,
mint halott anyám
parázssal megtömött vasalója.
*(Csoóri Sándor:
Hangok az éjszaka mögül)*

Fut-e még kék Földvonal át a tájon,
S mint a parázs, izzik-e majd a Nap?
Anyám lelkének suttogását várom —
Lesz-e még a ma — lesz-e a holnap?

Simára vasalt, nagy hómezőkön még
Fátylas alkonyat tán nem haragszik!
Erdőn, mezőn és dombokon át a fény
Nem pusztul el, bár csendesen alszik.

Át meg át, vészterhes, vad Úrvilágon,
Fut-e még velünk az árva Földvonal,
Vagy kövekbe kényszerített lenyomat

Marad utánunk, szétszórt állomáson,
Ha a parázssal megtömött szív piheg,
S a Lét, Nagy Napvasalója jéghideg!

Legyél addig!

Óh, mennyi, mennyi létezés,
Mennyi halál, mennyi halál,
Mi éltet sok, vagy oly kevés,
Ha, ránk talál, ha, ránk talál!

Mennyi halál az mennyi, óh,
De, élni kell, de, élni kell! —
Nem halhat az ember addig,
Míg énekel — míg énekel! —

Vesztes lennék is, ne sirass —
Veled vagyok, veled vagyok.
Míg leszel, én leszek neked,
Ki elhagyott — ki elhagyott?

A Mindenség szeret — s dalol,
Hallom hallik, hallom hallik,
Egy pillanat csak, még veled,
Legyél addig — legyél addig!

Kupa

(Urna cum laude)

egy ónkupa
a jó borral
tele töltve
győzelem
szőlő harcban
hordóknak tüzében
életre edzett, hú dalia
mély öble elnyel, mint
a tenger, de megvédene
mindentől, ha a borral
telik, s gégédre forr
győzelmi mámor
küzdelem ez
a javából
a javából
mert mind issza
az, aki bormegissza!

P. Buzogány Árpád

Kőlépcső, néhány vonallal megrajzolva

A válltáska szíját fönnébb húzta, vállán a lecsúszó kabátot is megigazítva. Azt sorolta magában, mit is vásárolt: narancsot, cigarettát, olajbogyót, aludttejjet, hagymát, fogkrémet, olajat... Kopottas, sáros oldalú terepjáró húzott fel a járdára előtte, ő félrehúzódott a kerítés mellé. A lehúzott ablakon át fiatal férfi mosolygott rá. Összetéveszti valamelyik ismerősével? Mert számára nem ismerős. Vagy mégis ismernie kellene? De honnan? Köszönt a férfi és leállította a motrot.

— Idevaló-e? — kérdezte.

Ő is mosolyogva válaszolt:

— Valamennyire.

A férfi tekercselő műhelyről érdeklődött. Persze, jutott eszébe, itt van a közelben — és magyarázni kezdte, az utcasaroknál merre térjen, és a másik sarkon innen, tán a harmadik házhoz kopogjon be. A férfi elköszönt és továbbment autójával.

Miért is magyarázta olyan körülményesen, vagy inkább aprólékosan? A ház homlokzatáról egy ideje eltűnt a cégtábla, az is lehet, bezárt a műhely. De mégis, akkor honnan tudna róla ez az ismeretlen? A kőlépcső jutott eszébe, a kerítés deszkáin át lehetett látni. Egy hasonló kőlépcső jutott eszébe, a közeli városban továbbképzőn volt, jó sok éve, akkor, egy éjfél körül, nyáron, új ismerősével sétálgattak a városban, azon a kőlépcsőn üldögéltek, jó sokáig. Akkor mondta az a hosszú hajú nő, de kár, hogy nem tíz évvel azelőtt ismerkedtek meg... Ebből azt számította ki, hogy éppen tíz évvel korábban ment férjhez, azóta a gyermekei is felnőttek, akkor a fényképen még apróságok voltak. Életében első alkalom volt, hogy egy másik ember, éppen egy nő két nap után annyira közeleink tűnjön, mintha mindig ismerték volna egymást. Az előadásokról a déli melegben jó messzire kellett menni ebédelni, ők első naptól egy társaságba verődtek több új, messzi lakó társukkal. Második nap egymás mellé ültek a nagy teremben, és a hosszú séta közben is, a járdán ketten mentek, a többiek nyomában. Este pedig egy teraszon gyűltek össze, szúnyogok lepték el a helyet, a nő lábán már jól látszottak a kis bogok a csípések nyomán, akaratlanul is meg-megvakarta. Szólt neki, tegye a kezét az asztalra, mert hanem elvakarja a csípéseket. Kacagott, és engedelmesen az asztalra tette két kezét, egészen maga elé, jó darabig még a borospohárért se nyúlt. Aztán, egy újabb cigaretta meggyújtása után bal keze önkéntelenül is a lába felé irányult, ő akkor, szó nélkül, odanyúlt az asztal alatt, hogy lefogja a nő kezét, vagy legalábbis hozzáérve így figyelmeztesse. A nő, rá se nézve, megfogta kezét, talán, hogy a jól megvilágított teraszon ne érjen a lábához, ám ahogy megfogta a kezét, puha ujjaival, és azok a puha ujjak lennebb csúsztak, az ő ujjait keresve, nem engedte el a kezét, így ültek, egymásra nem nézve nagyon hosszúnak tűnő pillanatokig. Másik kezét a nő, szófogadó kisgyermekként, maga előtt tartotta az asztal szélén.

Miért is jutott ez eszébe most, a kőlépcsőkről, a tekercselő kőlépcsőjéről? Talán az idegen férfi mosolygós arcáról?

Egészen felhúzta a cipzárt kabátján, mert a kora délelőtt hideg szele megborongatta. Mindkét kezét zsebébe dugta, és serényebben lépegetett. Az utcasaroknál egy kutya a fal tövében, a napfényben elnyúlva hevert. Most magát is

úgy érezte, mintha ingyen melegben lenne, amiről tudta, nem tart sokáig. A saroknál, egészen a szegélykőre állva, kényelmesen szétnézett. Senki nem járt a hosszú utcán, két közelgő autót megvárt, hogy elhaladjanak, akkor hosszú léptekkel nekilendült. A táská meghúzta a vállát, átvette másik kezébe. Még egy utcasarok, és mindjárt hazaér.

A vörösre festett deszkakapura önkéntelenül nézett, mint sok más alkalommal, amikor az utcának erről a végéről közeledett. Bundasapkás, fiatal férfi sétáltatott egy apró kutyát, feléje közeledve, aztán, amikor talán éppen a kapujuk mellett egymás közelébe értek volna, visszafordult. A kutya pórázát megakasztotta a szemétkosár tartóvasában, zsebre dugta a kezét és a nyíló kapu felé nézett, színlelt közömbösséggel.

Az udvar közepén egy idegen macska sütkérezett a napon, a zajra felugrott és indulásra készen tartotta mellső lábait. Oldalán a táskát megigazítva megállt a kapu mellett és hívó hangon odapisszegett a macskának. Az erre sem engedett feszült tartásából.

Nagy ívben kikerülve, lassú léptekkel indult az ajtó felé. A macska elszaladt, aztán, mintha meggondolná magát, hirtelen irányt változtatott és felült a kerítés tetejére.

Az ajtó elé letette a táskát, a nadrágzsebéből kulcsosomót vett elő. Aztán visszament a kapuhoz, a kilincsre tett kézzel állt egy keveset. Csak annyira nyitotta meg a kaput, hogy kinézzen. A kutya ugyanott volt, pórázával a személtárához kötve, a férfi sehol. Eltűnt!

Óvatosan, halkán csukta be a kaput. A konyhában kipakolt a táskából, egyelőre csak a kis asztalra mindent. Kiment az udvarra. A macska még a kerítés tetején várt. Rágyújtott, és mire elfogyott volna a cigaretta, ismét kilesett a kapun. A kutya ugyanott volt, csak már nem próbálkozott szabadulni, tán kifáradt, a földön feküdt. A gazda sehol.

Még kétszer nézett ki az utcára, hogy lám, mi lett a kutyával. Még ugyanott volt.

Egy újságot lapozott, a konyhaasztal mellett állva, aztán, kabátot se véve, újból kiment. A fiatalember ott guggolt a kutya mellett, a kapunak háttal.

Visszahúzta a fejét, de ott maradt a kapuban. Amikor újból kikukkantott, a fiatalember zsebre dugott kézzel állt, a kutya bele-belenyalt az előtte levő konzervdobozba.

— Á, vizet hozott... — húzódott vissza megkönnyebbülten. Úgy képzelte, egyedül őrá maradt az otthagytott kutya. Mert más ki is vette észre? Talán senki, ezen a valószerűtlenül csöndes délelőttön.

Az udvarról eltűnt a macska. A szomszéd udvaron se látja. És senkit se lát, mintha elköltöztek volna. Csend van, semmi mozgás. Ha most meg akarná tudni, mi lett azzal a macskával, hová tűnt, nincs is, akit kérdezni.

Az jutott eszébe, akár egy embernek is nyoma veszhet, így, hogy senki nem figyel oda rá, senki nem tud róla.

Bent a konyhában tett-vett egy darabig, elrakosgatott ezt-azt a fiókokba, fel a polcokra. Egyik fiókban borítékokat látott. Mellettük papírlapok és pár bélyeg. Milyen rég nem írt és nem is kapott levelet! Ez a telefonos világ mássá tett mindent. Levelet is számítógépen írnak...

Kivette a papírlapokat. Ügyesen voltak betéve a fiókba, nem gyűrődtek össze, sarkuk se számárfüles. Ceruzát keresett, kihuzigálta sorra a fiókokat, de csu-

pán golyóstoll került a kezébe. Bement a nagyszobába, ott keresgélt tovább. Régebb nem kellett ennyit keresni egy ceruzát, volt kéznél, főleg, amíg a golyóstollak nem jöttek divatba.

A műanyag tasakba tett fényképek alatt egy régi tolltartót látott. Úgy nyúlt utána, mintha valaki elvehetné előle. Mikori is lehet ez... Tele volt ceruzafestékekkel, két ócska töltőtoll mellett éppen három ceruzát talált. Egy tiszta új, azt visszatette, a másik kettőt az ágyra dobta, amíg mindent visszapakolt a szekrénybe.

A konyhában, az evőeszközök közül elővette a csontnyelű zsebkését. Az jól vág! Újságpapírt terített az asztalra, nyugodt, erőteljes mozdulatokkal hegyezte a ceruzákat. Meghegyezte mindkettőt, mert egyiknek igen tompa, vásott volt már a hegye, a kisebbiknek pedig ki volt törve. Aztán a zsebkés éléről lemosta a grafitport, szárazra törülte és visszatette a fiókba.

Leült az asztal mellé, maga elé tett egy ívlapot, és az újságpapíron kipróbálta a ceruzák hegyét.

Csóváltgatta a fejét: igen hegyesek. Az újságon koptatta egy darabig, amíg már nem karcoltak. Akkor, kezében a ceruzával, azt a rég látott kőlépcsőt próbálta látványként maga elé idézni. Másfél-két méter széles lehetett, egy kis üzlet bejárata előtt. Az ajtó szokványos volt, nem túl széles, felső felén üveggel. A lépcső az épület síkjából kiugrott a járdára, erre határozottan emlékszik.

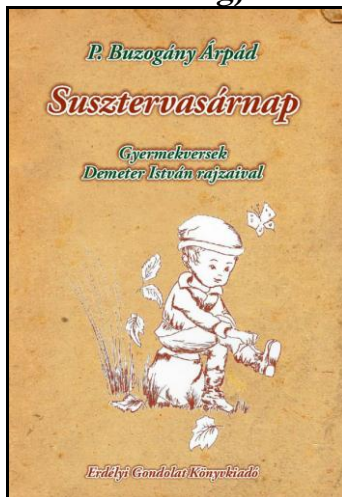
Megrajzolta pár vonallal az ajtót, balról és jobbról is egy-egy ablakot. Most csak a lépcsőt, azt a kőlépcsőt kellene eléje tenni. Így a legegyszerűbb, szemből nézve rajzolni meg.

Letette a ceruzát, ekkor vette észre, hogy bal kezében ott szorongatta a másikat is. Kiment az udvarra, tétován nézett szét. Mintha a macskát keresné, pedig csak a kőlépcső látványa a fontos. Néhány határozott vonallal meg lehetne rajzolni.

Keze önkéntelenül mozdult, párhuzamos vonalakat húzott a semmibe.

Kiadványaink

2019-ben megjelent

Beke Sándor

Rend

A Hold elé benyúló faágak
autósztrádákat jeleznek
a holdfelszínen —
Egy idő óta
ezeken közlekednek éjszaka
a sziporkázó csillagok,
az álmok,
s a gyermekkori emlékek —

A Holdon fekete zongora

Fekete zongorán
Hold-szonátát játszik
a fekete művész.

A fehér billentyűkön
fekete zene szól.

Úrhajósok táncolnak
a fehér dombon,
szökdécselve jönnek lefelé
a fehér homokon.

A fekete művész asztronauta.

A villám

Földet ért.

Táplálkozik.

Mintha
ásványi anyagokat
szívna magába —

Egy pillanatig
összeköti
a két világot —

Az ég
gyönyörű
lila gyökere —

Csontos Márta

Az alagút túloldalán

Nem tudod, mi van a behajló folyondárok mögött, a mélyülő zöldben árnyékok várnak ugrásra készen, s ha a fény is beleájul az anyagtalanság ördögi keverékébe, te ott állsz a kétségbeesés ötödik dimenziójába ácsolt magaslesen.

Mindenhol oroszlánszagot érzel, láthatatlan orrlyukakból bűzös párafelhő kíséri lépteidet, s ahogy párolog a félelem pórusaidból a sötétben, úgy érzed, bármi megeshet veled.

Próbálsz meggyőzni magad, hogy nincs mitől tartanod, nem élnek itt oroszlánok, Afrika messze van, s az állatkertek rácsai mögött veszélytelenek a szafarit uraló sörényesek.

Csak frontátvonulás van ma nálad megint, a nyirkos levegőben zavaróbbá válnak a romlott hús szagát megidézõ erdei illatok.

Ujjaid remegve keresnek egy biztonságos kapaszkodót az érzékelhetőben, mikor a túloldalon hirtelen megtalálsz az elvesztett világosságot, s a szétnyíló felhők felvillantják előtted a Napot.

Az alagút végén ott áll mosolyogva védőangyalod, s ahogy mélyet lélegzel a záporral átszűrt tiszta levegőből, egy pillanatra te is érzed, hogy itt tényleg nincsenek oroszlánok, s a félelem láncát remegő testedről lassan letekered.

Félig fölemelt arccal indulsz a jószagú levegőben, s már nem kapod fel fejed a távoli ordításra, hiszen eredendően saját életteredben oroszlánok nincsenek, csak a jelek és a hangok a bolondját járatják veled.

Árnyékok lázadása

A titokzatos út befelé vezet.
Novalis

A hangulat csak egy játéklabda,
végül is nincs kinek dobni, nem
tudok választani, túl sok a jelölt,

s az álarc mögött az elapadt
fényben nem látszik a valóság.

Nehéz a Mester ellen tenni, nincs
iránytű, és egyik út sem egyenes.
A papírt is hiába kérdezem, nem
tudja, mit jelent a rajz, mit mondanak
a betűk, nincs korrektúrafesték,
a dolgoknak nincs eredeti helyük,
odafent az ágakhoz nőttek a fák.

Talán egy szigeten Kirké csókja vár,
de a szerelemből neked csak a hazugság
marad; oly védtelen vagy a képzeletben,
nem tudod, olajat önts a tűzre vagy vizet.
Árnyékod szunnyad a kövek között a
sárban, elveszítetted kijelölt helyed.
A forrás sem ugyanaz, mint régen,
átmerték, átszűrték a vizet az égiek.
Csodaországból kiűzettek az angyalok.

A láthatatlan kapuján Schelling vezet be,
s a küszöbön ott vár Hegel is. Most már a
Ding für mich az egyetlen reményem,
mert én vagyok a dolgokba rejtett természet.

Ráduly János

Haikuk

KINCS

Legféltettebb kincs:
A fölemelő álmok
Célszerűsége.

KITARTÁS

Konok kitartás:
Lehetőség-növesztő
Szép jellemvonás.

ÍVE

Röppenő madár,
Íve a szívemig ér:
Verssé lényegül.

REMÉNY

Magasztosítlak,
Remény: veled építem
A szellem várát.

MEGVÉGTELENÍT

Köszönöm, édes,
Az örömet, mit adtál:
Mégvégtelenít.

BIZARR

Méregetem a
Hűséged szélét, hosszát:
Bizarr teendő.

Bognár Stefánia

„Mennyből az angyal”

Karácsonykor eljön
a költők angyala,
túrázik a Földön,
lényén fehér ruha.

Kis hópelyhek szövök
lenge hab-uszályát,
alatta éteri
testetlen valóság.

Szeretet-melegtől
olvad a fehérség:
nem látta a költő
az angyalt sehol még.

De hangja sejtelem,
lelkeket lobogtat,
öröm és kegyelem
késő pásztoroknak.

Létigék

Vagyunk:
gondolkodunk.
Gondolkodunk?

Vagyunk,
fogyunk!
Ez nem kérdés.

Vagyunk még
egymásnak,
sőt egyre inkább,
azok helyett is,
akik már csak

bennünk vannak
vagy valahol máshol...

Voltunk
valamikor
valamiért.
Leszünk
valahol,
valakikben,

de addig,
minél kevesebben,
annál erősebben
itt vagyunk...

Köd

A történések nyirkos ködét
felborzolja, kavargatja
konok, metsző szélsodort miatt.
Elveszett az értés kulcsa,
járókelő tapod rajta,
ezért inognak meg a léptek,
az okot nem sejtve-tudva
földön fetreng kínban a lényeg.

Nagy elmék kötelme: tépni szét
a köd-falat. Kilyuggatva
sorra felnyitni megannyi rést,
fény derüljön mély titkokra,
az egyensúlyt visszaadja.
Ne imbolygó kételyek, vétkek
talpa alatt megroppanva
halódjon a tört csontú lényeg.

Használjuk hát az ész erejét.
Tapasztalás, tudás magva
mindenkiben csírázásra kész,
szükség van éltető Napra,
kitartásra, akaratra.
A ködök, tabuk elenyésznek,
a tettes cserbé' ne hagyja,
s felemeli fejét a lényeg.

Ajánlás

Kedves Herceg! Létünk Napja!
Zúdítsad reánk drága fényed!
Ne vesszünk a ködgomolyba,
szövetkezzen velünk a lényeg!

Baricz Lajos

Ameddig azt hisszük

A gólyák s fecskék itt hagyták a tájat,
fontosabbá váltak így a verebek,
jó pár nap után ismerek is párat —
olyan szürkék ők is, mint mi, emberek.

A küszöbömre s ablakomra szállnak,
hallom, azt csipogják: „Íme, itt vagyunk!”,
majd készenlétben, türelmesen várnak —
az Úr előtt mi is, nemde, így vagyunk?

Ameddig azt hisszük, bármit tehetünk,
szállunk a világgal és az száll velünk,
éljük életünk, nem gondolunk másra,

a hideg télre, csendes elmúlásra,
ám hogyha az ősz hirtelen betoppan,
Isten ablakán kérő imánk koppan.

Mikulás táján

Gyermekkoromban cipőm tisztítottam,
és késő este az ajtóba tettem
— ha jön a Mikulás, találja csak ottan —,
mindaddig, míg egyszer észre nem vettem,

amint jó apám „segít Mikulásnak”,
majd dolga végeztével a házba siet.
Az ajándékot megtaláltam másnap;
hogy észrevettem, nem mondtam senkinek.

Mikulás táján eszembe jut gyakran,
kis csomagot, nagy szeretetet kaptam —
a szívem tiszta volt, a cipőm csillogott.

Az idő elröpült, most már nagy vagyok,
nem a cipőmre, a szívemre figyelek,
hogy legyen oly tiszta, mint egy kis gyerek.

Várjuk a csodát

Várjuk a gyermeket, várjuk a csodát,
az Atyaistennek édes mosolyát,
amellyel azt jelzi, oly nagyon szeret,
mint a jó szülő egyetlen gyermeket.

Elküldte már egyszer áldott szent Fiát,
elutasította akkor a világ;
övéi közé jött, de mily döbbenet —
keresztre feszítve csúfos vége lett.

Elküldi most újra, fogadjuk be őt,
drága szeretetét, a kis csecsemőt,
legyen ezért szívünk tiszta és meleg,

aki hittel várja, csak az érti meg:
a hatalmas Isten emberré lesz ma,
általa szól hozzánk jóságos szava.

Nem az én világom

Alig értem meg e furcsa világot
(s lehet fordítva, az nem ért meg engem),
mely elindított olyan szabadságot,
amelyet látva, végnapjait zengem.

Ideális világ sosem létezett,
az erkölcsök terén mindig volt hiány;
alapjában véve jó volt az irány —
aki szembement, az biztos vétkezett.

Most az a vétkes, aki irányt mutat,
ki-ki magányak szabja meg az utat,
s eldönti magáról, fiú-e vagy lány;

nincsen most mérték a világ asztalán.
Van úgy, hogy néha végemet kívánom,
nyakig vagyok már — nem az én világom.

Márton Tímea

Koncertélmény I.

Schubert: A pizstráng

A zene pizstrángjai
A húrok és billentyűk börtönéből
A zendülő levegőbe csobbannak,
Hogy az ember vénáján keresztül
A szívéig hatoljanak
És ott,
A vízesés peremén
Mégfürdőzzenek az éterben.

Koncertélmény II.

Ahogy a zene felcsendül,
Édesen, cirógatóan átmos,
Úgy érzem,
A szívünk kicsit összefonódik általa,

Még akkor is,
Ha te nem érzed ugyanazt
A vágyat a kapcsolódás iránt,
Mint én.

Legalább egy kicsit elhiszem,
Hogy néhány perc erejéig lehetünk
Egyetlen entitás
Egymásba kapaszkodó érzelemszálakkal.

A gondolatom megszűnik a fejedben

Még sosem tűnt ilyen zajosnak a város.
Síró gyerekek,
Üvöltöző öregek,
Dudáló autók,
Nyikorgó villamos,
Motrok morgása...
Egy jelzőlámpa kacsintása.

Hirtelen mindenki egy picit megfagy az időben
A film egyetlen kimerevített képében.
Csend,
Ami engedi betörni a fejembe a gondolatot:
Eszedbe sem jutott a születnapom
Vagy csak úgy én,
Vagy bármi, ami hozzám köt.
Keserédes mosoly.
A film lejátszó gombját újra megnyomják,
És minden halad tovább,
Tovább,
Tovább.

Csatáné Bartha Irénke

Most jöttem meg

Most jöttem meg,
de új utakon indulnék újra,
szavaim széthinteni dalnak, fénynek,
mert a madarak még nem jöttek meg,
s olyan üres az ég, olyan daltalanul árva.

Most jöttem meg újra,
lépteim köré gyűlnek
az illatos varázsfüvek,
a dombra kaptat a szél,
meg-megáll, míg letörli
kopjafák arcáról a könnyeket.

Az ismerős házak megsüvegelnek,
virágillat kísér alkonyattól hajnalig,
minden vigasztaló szó lelkemben kicsírázik,
úgy viszem felétek mindenért a köszönetet,
mint csőrében a madár fiainak az életet.

Egyre gyorsabban ver a szívem,
olyan könnyűnek, szépnek érzem magam,
mintha vándormadár hazatért vágya lennék.

Brauch Magda

Változatok egy hangra

A legutóbbi népszámlálásnak már csak passzív résztvevője lehettem.

Aktív pedagógus koromban többször is voltam számlálóbiztos.

Annak idején a népszámlálások időpontját a diákok téli vagy tavaszi vakációjának idejével egyeztették össze, hogy a pedagógusokat vehessék igénybe a népszámláláskor — természetesen bármilyen ellenszolgáltatás nélkül. Ez is természetes volt, valamint az is, hogy ezt mindenki természetesnek találta. Azt is, hogy előtte még intenzív — azaz reggeltől estig tartó — gyorstalpaló tanfolyamon is kioktatták őket, bár a számlálólap rubrikáinak kitöltése korántsem volt boszorkányság a garantáltan írástudó emberek számára. Emlékszem, a helyszínen, azaz a terepmunka során ceruzával felvett adatokat otthon, nyugodt körülmények között lehetett „tisztába tenni”. Ez ugyan egész napos elfoglaltságot jelentett, de aki jól beosztotta az idejét, az nyert magának 2-3 szabadnapot is (mivel volt annyi sütnivalója, hogy ne adja le azonnal a kész munkát). Számomra többet ért ez a néhány szabadnap, mintha a többiért fizettek volna.

Arra is jól emlékszem, hogy annak idején csak egyetlen adatot nem volt szabad tintával vagy golyóstollal beírni: az illető nemzetiségét, jóllehet akkor is minden megkérdezettnek jogában állt saját belátása szerint eldönteni a hovatartozását. Mivel jómagam egyszer „kisebbségi” (értsd: roma) környezetben teljesítettem ezt a feladatot, a szóban forgó kérdésre általában sértetten válaszoltak: „Mi nem vagyunk románok?” — Dehogynem — siettem a válasszal. Csak azért kérdeztem, mert esetleg magyarok is lehetnek, vagy más nemzetiségűek. Nekem sincs magyar nevem — mutatkoztam be másodszor is —, mégis az vagyok.

Erre megnyugodtak, és általában romának, jóval ritkábban magyarnak vallották magukat, és valószínűleg a „felsőbb fórumok” véglegesítése után is azok maradtak, mármint a nevek hangzása alapján. (Vajon én mivé változtam, miután a ceruzával megejtett bejegyzést kitörölték?)

Régen volt, több mint 20 éve. Ezúttal csak vártam a számlálóbiztos hölgyet, aki előre jelezte érkezésének időpontját. Kávével, süteménnyel vártam — mint engem is sokan annak idején —, hiszen a közelben lakott, köszönőviszonyban voltunk. Kedvesen, szívélyesen elbeszélgettünk. Ám hamarosan rátért a feladátára. Előjáróban közölte velem, hogy — ne haragudjam —, de lesz egy-két kellemetlen kérdése.

— Nem hinném — mosolyogtam —, magam is végeztem már népszámlálást, ismerem is a kérdéseket.

— Be kell írnom a nemzetiséget, a vallást és az iskolai végzettséget is. Persze, semmiről sem kell iratokat felmutatni.

— Az jó lesz, mert nem készítettem elő sem az iskolai bizonyítványaimat, sem a keresztleveletem — nevettem el magam, majd megnyugtattam a nálam mintegy húsz évvel fiatalabb hölgyet: számomra egyik kérdés sem kellemetlen.

— A nemzetiségét ki-ki maga dönti el, mármint azt, hogy minek érzi magát — világosított fel. — Hiszen sok a vegyes család.

De még mennyi! Főleg a mi tájainkon. Magam is ilyenből származom, de írja be nyugodtan, hogy magyar vagyok. Ez egyébként a személyi igazolványomból is kitűnik — mutattam rá a személyi számra.

Miután a vallás kérdésén is túl voltunk, megelőztem a következő „kellemetlen” kérdést.

— Nyugdíjas tanárnő vagyok, magyar nyelv- és irodalom szakos — hangsúlyoztam, ezzel is bizonyítandó, miért vallottam magamat magyarnak.

— Eszerint felsőbb tanulmányokat is végzett?

— Egyetemet. Ötévest. Kolozsváron.

Ekkor jött igazán zavarba. Kárvallott arccal, már-már ijedten mentegetőzött:

— Ne tessék haragudni, de akkor fel kell tennem egy másik kérdést is. Én nem tehetek róla, itt van a nyomtatványban...

(Úristen, csak nem azt akarja kérdezni, hogy büntetlen előéletű vagyok-e? De mi köze ennek az egyetemhez? Illetve... voltak évfolyamtársaim, akiket onnan vittek el annak idején... villant át egy pillanat alatt a fejemem.)

— Azt kell megkérdezniem, nem szerzett-e véletlenül az egyetem elvégzése után is valamilyen címet, tudományos fokozatot.

— Nyugodtan megkérdezheti, nem olyan nagy szégyen az — ezt nem tudtam kihagyni, majd elővettem a fiók aljából, és kiterítettem az ebédlőasztalon a lepedőnyi bizonyítékot (nehogy már hülyének nézzen) — majd megjegyeztem, hogy ezt a „lepedőt” mintegy 35 éve szereztem, de most veszem elő másodszer. Először néhány éve történt, amikor az egyetemen alkalmaztak előadótanárnak, bár nem kérték.

— De hát én se kértem — mentegetőzött kissé megzavarodva.

— Tudom, de nem akartam, hogy szenilisnek nézzen, aki már összetéveszti a tényeket a meg nem valósult álmaival. Én még nem tartok ott, egyelőre mással vagyok elfoglalva — vettem elő a megjelent köteteimet (ha lúd, legyen kövér).

— De hát ez mind magyarul van — jegyezte meg egyre jobban csodálkozva.

— Újabb bizonyíték, hogy magyar vagyok.

*

Persze, ez nem ilyen egyértelmű. Hiszen az egyik híres anyaországi tudós — a neve szerint is magyar — olaszul írta alapvető stilisztikai tanulmányait.

De ezt már nem magyaráztam el ennek az igazán rokonszenves, udvarias, tapintatos számlálóbiztos hölgynek, aki — nyilván a közfelfogástól befolyásolva — nemigen nézett ki egy nyugdíjas *néniből* többet egy érettségi bizonyítványnál (vagy azt se?).

„Megöregedtem.

Mindenki észreveszi.

Úgy is kezelnek.”

Márton Károly

Kérdések a karanténban

I.

Hány decibel
Patakcsobogást
Veszítettem?

II.

Ha valakik összeadják
Gulágok áldozatait,
Koronavírus veszít-e?

III.

Az esőcseppek
A sziklák könnyei, a
Repedésekben?

IV.

Szenvedélybeteg
Lett, ha levegőt szívja
Születésétől?

V.

Meggyónni lesz-e
Idóm, bűneim fel-
Oldozására?

VI.

Letaposott fű
Visszahajlítható-e
Vad csapásokon?

VII.

Memóriazavar,
Szébbé válik a múlt
Emléktelenül?

VIII.

Visszhangja van a kiáltásnak,
Vajon ez elég neki társnak?

IX.

Hej, Petőfi Sándor,
Átérezed-e sorsunk,
Mert a kard helyett mi
„Szájbilincset” hordunk?

Megkésett kérdés

F. A.-hoz

Mérgezett lett a dézsakút,
Milliók csókja ott maradt,
Ha kételyek között élek,
Ne oltsam ott a szomjamat?

Felfedezés

Igazgyöngyben
Egy porszem lapul,
Értéke nőtt
Akaratlanul.

Varga Csenge

Félidegen

Az égvilágon semmi nem árulja el,
hogyan hol vagy és miért vagy.
Pályaudvarok és üres tekintetek
között kóborolok arra várva, hogy
feltűnj a bodzavirágzásban és
szólj úgy hozzám,
mintha semmi sem történt volna.
Ami volt, az egy félbeszakadt mondat.
Körülvesznek a sirályok.
Érzem a csőrüket a szemeödrömben és
még jobban rám ül a gondolatod.
Annyit ismétlem a neved, hogy
már értelmét veszítette minden betűje —
beteljesül a szerelem
vége.
Nem te voltál az igazi,
magamat sem látom már jónak.
Legalább te nézz a sirályokra
és meséld el, milyen látni azt,
ahogy megszokom a nemléted.

Én, azaz mi

technikolor ősz ez
rongyba tekert halott madár
üres szatyorba tett rothadó avar
elvesztettem az éjszakáim
keretbe foglaltam az ágyam
a lábaim jegesek
leszedáltan ringok
gyere és érints meg mert
megannyi fölösleges orgazmus
és még több fölösleges szédülés
van nélküled
mert utálok amikor elmész
és várok (a semmire)
a bódulatra ami nem jön
nyelvemen fél szedatívvá
hazudok magamnak
és neked szerelmem

és neked Uram
nem is tudom mikor lelted
utoljára örököd bennem
azt akarom hogy senki
ne értsen meg
csak te
aki azonosulsz
és segítesz abban hogy
kimondjam szeretetül
azt hogy bocsánat

Nem eltévedni

Mekkora fájdalom lehet az, amikor férfiak sírnak a Blahán?
Az irgalmasságon kívül semmi más nincs bennem-
téged kíméllek, mert addig jár a korszó a kútra,
míg borjú az új kapura, és hazugnak ásnak árkot, hogy
beleessen, mint a sánta kutya.
Dohány-nom kell. Nem ez a cél, de útba esik.
Csak a testhez, a burkolt illatérhez ne nyúljatok,
bomló húsú városok!
Nem beszélni, hanem megérteni.
Pár betű csak az élet, én ültetem a nyelvbe mindazt,
mit most íznek hiszek.
Megmarad a késő esti troli,
ami csak visszapattintja az éjszakát,
és azt, hogy nem vagy velem hajnaltól hajnalig.
Agyban kikötni oda, hogy van végállomása a szerelemnek.
Vagy hajszálerekben miért nem folyik
Duna, Tisza, Maros, Száva, törjön el a lábad szára.
És én mégis megyek haza.
Nincs alattam talaj — kihívás nem eltévedni a pulzáló tenger alatt.
Vágány mellett kérjük, ne vigyázzanak, Black friday van.
A terasról ledobott csikktól is összerezzensz,
mert a zuhanás ismeretlensége rémiszt,
de én szédülni akarok attól, hogy mennyire szeretnék
magam mellett tudni a nihilben.

Kacsó András

Küküllő-sors (IV.)

Beköszönt...

Rabolt az ősztől pár napot,
kabátja sáros — latyakos,
de távolabb igen fehér:
elhozta friss havát a tél.

Háztetők, parkok, kerti fák
kaptak ma éjjel új ruhát,
subáját rongyolná a Nap,
ki-kipillant, beleharap.

De új telünk pajkos legény,
szökell, mint ágakon a fény,
pilinkéz, hull, pottyán a hó,
s szelek sípján ő így dalol:

„Engem nézzetek, emberek,
ti riadt, álmos verebek,
enyémek tornyok és terek,
egyhamar itt nem lesz meleg.

De hozok jeget, hideget,
fázósnak gyomorideget,
kavarhatok néktek fagyot,
dobhatok házra jégcsapot,
fejekre kucsmát, hárászkendőt,
és elhozom... az Újesztendőt.”

Téli dal

Havas hegyek, havas dombok,
körülfogják sűrű gondok,
felhők hátán majd elúsznak:
homlokodra ráncot húznak.

Hét határnak nincs virága,
erdőnek sincs koronája,

csak a fáknak zúzmarája
lett a télnek bús arája.

Reményeink mind kihűlnek.
Óév tornácára gyűlnek,
lóca végén csöndesülnek,
porhavakban elvegyülnek.

Lesz még hajnal, lesz még fény is
— fölébred a denevér is —,
új esztendő új havába’
bízz a lelked tavaszában.

Ünnepre, télre várva

Kölyök-telek kergetőznek
az utcákon,
ténykedésük alig látszik
a világon.

Lábujjhegyen merészkednek
udvarodba,
kevés hóban megpihennek,
olvadoznak.

Csupán néhány csillagmintás
kézimunka
emlékeztet jégvirágos
hajnalukra,

s idéz téli hangulatot
néhány jégcsap,
mint tegnapi fáradt havak
tartozéka.

Decembernek nagykönyvébe
meg van írva:
meleg lesz, s a télfióka
elmegy sírva,

emlékét a bokrok alá
szelek söprik,
fellegek majd friss vizükkel
nyakon öntik.

Nem rónánk fel túl nagy bajnak,
túl nagy bűnnek,
csak ajtónkban toporog már,
itt az ünnep.

Csillagszóró, szaloncukor
kell az ágra,
s legalább egy araszos hó,
a határra.

Reméljük, hogy szent Karácsony
éjszakára
lesz telünknek hóbajusza
s jégszakálla,

piros csizmás lábak alatt
az ropoghat,
ha az angyal a jó hírrel
bekopogtat.

Rózsa a télben

A rózsa is meghal majd egyszer,
ha jön a fagy, ha jön a tél:
halandó ő, akár az ember,
törékeny ő, akár a szép.

Ma mégis él s tán holnap is,
bár itt a dér, bár itt a hó:
hideg a lelke, nem hamis
és kedve is kissé fakó.

Reménye-zöldje lelkesít,
még hív az ébredő virág,
még élezi töviseit
s vérpiros szirmával kiált.

Lehet, egy nap már csak a léte,
kín-havából bátran kinéz,
jól tudja ő, nem nyúl ma érte
a didergő emberi kéz.

Elmélkedés viola-télben

Palánkok oltalmában ők,
a violák még mindig élnek,
maguk mögött hagyták az őszt,
bimbózva ünnepet remélnek.

Gondviselőtől elfeledve
sóvárogják tekinteted,
eső s havak közt a keresztet
tartják a holt világ felett.

Próbálkozott többször a fagy,
hogy létüket kerékbe törje,
szándékában alulmaradt:
szirmukat nincs, mi meggyötörje.

Zöld, lila, kék s talán ezüst
színükkel tél jöttét zavarják,
s ha tiszta égre száll a füst,
bájukat néked kitakarják.

Akár egykori „Violák”,
kik valaha melléd szegődtek,
s szóttétek édes dallamát
tavasznak, lomha nyárnak, ősznek...

Szétszórta illatuk a szél,
csók alkonyán emlékbe hültek,
bolyongó vágy, violatél
enyésző lombján szenderültek.

Egy villanás, egy gondolat,
s elméd szikrái messze szállnak,
de lelkedben a hódolat
bús kedvese e szép virágnak.

Boldog új évet

Kicsi hó, kicsi jég,
megy az év, jön az év,
mi múlt el, mi lesz még,
hoztál-e szerencsét,
kétezer tizenhét?

Kicsi jég, kicsi hó,
 erszényünk apadó,
 reményünk fakadó,
 kedvünkben mulató
 kétezer tizenhatsz.

Hidegben

Kéklett az ég, elnyúlt a láthatáron,
 nézett a nap, s ujjadba mart a fagy,
 huszonhárom veréb egy meggyfaágon
 fázva vigyázta, vajon merre vagy.

Míg összecsókolt kulccsal a lakat,
 reggeli gondok jégkristályba hültek,
 a fém a bőrre mágnesként tapadt:
 ábrándok, célok mind megözvegyültek.

Ily zimankóban didereg az éned,
 mert arcodba csíp, véredig harap,
 mert szemed könnyes, zúzmarába réved,
 s elfelejtetted, hogy volt már szép nyarad.

Hideg tőrésben most madár a példa:
 ez a szürke, huszonhárom veréb,
 kik megvetéssel fullasztják a télbe
 a celsiusok mínusz szellemét.

Udvarba léptél s ők kertedre szállnak,
 csendesesen nézik, miként érkezel,
 gondolják rólad, jó volnál halálnak,
 s ugrálva bújnak lelkedhez közel.

Aligha tél

Újév első hava,
 vékonyka hó.
 Igencsak tétova,
 nem biztató.

Látványnak egyszerű,
 aprócska folt,
 szivarpapírszerű
 rongytakaró.

Gyöngécske országban
 soványka tél,
 kedélyünk borzolja
 nyugat s a szél.

Lapíthat örömünk:
 telünk se lesz,
 ősz megunt sarából
 jut egy szelet.

Esik, hull, csepereg,
 olykor zuhog,
 majd ismét elered,
 szürcsöl, szuszog,

Tócsák közt sündörög,
 csúszkál az út,
 kövér, kóbor ködök
 gyapjába bújt.

Így múlik napra nap,
 és hétre hét,
 sok szürke pillanat:
 aligha tél.

Ördögsekér

Lefuttak nyári vadvizek,
 ősz-esők s múltó tél hava,
 vívódásaim, tetteim
 mint harmat illannak tova.

Álom s valóság lombzata
 immár békésen összefér,
 rideg lett — fénybe zárt csoda —
 ördögsekér.

Madár útjából elröpül,
 eb ha meglátja, elszalad,
 míg barázdákban meglapul
 s beléd akad a gondolat.

Pislogva tétováz a vágy,
 elsomfordál, majd visszatér,

fésüli holt fák hullt haját
ördögszekér.

Kinek töviset szánt a nyár,
vagy koronát a szende ősz,
most ím, e langy tél délután
árkok sarával ismerős.

Akadva fordul s üdvözül,
mint lélek, mikor földet ér,
szelek sodrába szenderül:
ördögszekér.

Hangulat

Adakozóvá vált a tél:
szelet hozott és friss fagyot,
felhógaluskát, napsütést,
majd bizakodva havazott...

Mint az egykori Déva vár
— felépül és megsemmisül —,
éjjeli hava arra vár,
hogy sárpatakká szelídül.

Akár álmom, szép volt s hideg,
amíg tartott az éjszaka,
s bár nem bántotta senki sem,
kedvetlen folydogál tova.

Emlékek, vágyak, érzetek,
jobban szenvednek, mint a tél,
fényes, tündöklő küllemük
kanálisokban elvetél.

M'ért nem maradhat, ami szép,
érintetlen, bár egy napot,
havad, szándékod mit sem ér,
ha nem lát egy vasárnapot.

Idő árkában elmerül,
akár az átkos ballada,
elszáll, mint kéményen a füst,
ki tudja, merre és hova...

Adakozóvá vált a tél,
most bő esőjét szórja rád,
vízbe cuppansz, plazmába lépsz:
reád ruházza bánatát.

Szerény szépségeink

Hallgatógok a külvárosi járdák,
rajtuk ha ember jár is néha-néha,
lépéseinek neszét mintha várnák,
halk csillogás e terek ajándéka.

Nézd, kristálysövény nőtt az éjszaka,
s jégcsapkunyhód is derűsen köszön,
barátként int kapuja, udvara,
bár sose léptél át a küszöbön.

Tovább haladsz, s lám, a hóban nyomok,
igyekvő ember, elnyúlt hátú macska,
fürkész kutya rágódik csontokon,
visszafordul és megvár az ebadta.

Mint ősi totemoszlop díszleg
székely kapuláb lenge hópalástartal,
fölötte kék ég, felhő lengedez,
el nem cserélnéd magad senki mással...

Hallottuk, látjuk: foghíjas a tél,
báli ruháját fellegekbe zárták,
nem segít rajta sem vihar, se szél,
de utcánk őrzi hőszegegy varázsát.

Eszi, eszi, de ki teszi?

Valami történik a téllal,
valaki eszi a havat,
tudom, megint fogyott az éjjel:
hiányzik vagy három falat.

Kutya, vagy farkas nem tehetne,
mert azt mondják az öregek
— most hallottam a tegnapi este —,
hogy azok nem esznek telet.

Jobb, ha meglessük, ki a vétkes,
s aztán utána szaladunk,
mert az a fickó nagyon étkes,
s ismét hó nélkül maradunk...

Valami történik a hóval,
valaki eszi a telet,
hajítsuk meg egy hógolyóval,
fogjunk már össze, emberek!

Udvarhely, tél-idill

Mikor magasból látod a várost,
reád köszönnek házak, terek,
parkokban szobrok, emlékre várók,
múlt jelenése: történelem.

Tél puha pelyhe lassan aláhull,
feléd fehérlik tetők hava,
hites hegyéről, világba látón
lépted vigyázza egy iskola.

Templomok útján, iskolák mellett
kocsikeréken fut az idő,
aki ma gyermek, kit óvni kellett,
holnapra felnőtt, öregedő.

Idő múlását szidják a téglák
— a Botos utca, ma már Kossuth —,
Városház falán okít az évszám,
ezredév múlttal azonosul.

Reményünk fészkel zöld fenyőágon,
kék óralapot ró az idő,
homlokzatunkon még leng a zászlónk
és álmodja a közös jövőt.

Küküllő-parton talál az alkony,
vár a Kultúrház s a Sétatér,
a nagyvilágban járhatsz te bárhol,
emlék-varázsuk nyomodba ér.

Ballagva, mélán folytatod sétád,
míg halkán rád hull az éj hava,

körforgalmakban, autó-stafétán
lelked ösvénye visz majd haza.

Krisztusi áldást szór rád a Patkó
— száz éves elmúlt a Kőkereszt —
Vasszéky szobra — terén magasló —
háborús érdem, tiszteld, szeresd.

Most, hogy egy lettél te és a város,
s harangok hívnak imára el,
lényed ha múlttal, hittel határos,
Udvarhelyt láttad, hát ünnepelej!

A csíkbánkfalvi rekord

Van egy falu Csíkországban,
a havasok árnyékában,
nevezik azt Bánkfalvának,
híre járja jó havának.

Gondolt egyet ez a falu
— összefogott néhány fiú —,
hogyan készíti a hóóriást,
amit megcsodál a világ.

Januárra havuk is lett,
már csak építeni kellett,
hozzálattak a melónak,
kődös útnak, jégnek, hónak.

Hordták, rakták, tapogatták,
szekérháton szállígtatták:
befogtak vagy kilenc lovat,
s úgy szedték össze a havat.

És amit nem bírtak lóval,
talicskával meg szánkóval
fuvaroztak a főtérre,
munkálatuk színhelyére.

Minden jó bánkfalvi gazda
fölös havát nekik adta,
háztetőről, pitvarából
(és a tyúkok udvarából).

Összegyűlt hát a nagy rakás,
„kezdődhet a zabaratás”,
jók a tervek s az arányok,
épp csak győzzék a hóhányók.

Mínusz tíz fok nem nagy csoda
— Csíkországban kánikula —,
hóemberhez épp jó idő,
csak bírja a kéz s a tüdő.

Sebaj, ha a hó nem tapad,
segíthet a tapasztalat:
por havuk vízzel locsolták,
jégpáncélba csomagolták.

Mert vegyítve a hó s a víz,
bár nem beton, nem is csiriz,
megköt, megfagy, odaragad
s összejön a kívánt alak.

Tíz napig nyomták a munkát,
fagyban, szélben meg nem unták:
kicsi és nagy fiú és lány
segített: ott volt a létrán.

Háromszáz szekérnyi hóból,
jókedvből, baráti szóból
növekedett, hizott, szépült,
hóemberük így elkészült.

Fenyőfa-gomb, hordó-sapka,
seprűjét egy árus adta,
no, nem ingyen, de jó pénzért:
köszönjük a segítségét.

Orrát fából kifaragták,
szemét, száját hozzáadták,
tettek reá piros sálat,
hogy kerülje az utálat.

Jó emberünk így nőtt nagyra:
tíz méterre s két araszra,
magasabb lett, mint a „turul”,
szilárdan áll, fel nem borul.

Falu havát egybehordták,
kitartásuk rápakolták,
összekötték hittell, szállal,
jó szándékkal, barátsággal.

Vasárnap volt az ünnepség,
messzi földről felkeresték,
falus társak mind kigyűltek,
Hókirálynak így örültek.

Éldegélhet itt sokáig,
egész pünkösöd szombatjáig,
megláthatja őt a gólya,
(nehogy fészket rápakolja).

Eddig tartott ez a móka,
bedöngölve télbe, hóba,
ötven tonna havát nézem
s ötven tonna emberséget.

Tél bánata

Elalélt, éledt, megfagyott,
odázott gyűlő bánatot,
fogyott, sírt, körmözött, rúgott:
egy hétig búcsúzott.

Bús leve, mint a vére folyt,
vergődött, kérlelt, udvarolt,
hol ellenállt, hol megfutott:
árkokig eljutott.

Országából lett udvarát,
elázott hordalék-sarát
vitte derét, havát, vizét:
holt-báját, tél-ízét.

Idő bilincse kit leránt,
sírhat csermelyt, vagy óceánt,
izzadhat tócsát vagy tavat:
emléke fény-tavas.